

T Á J É K O Z T A T Ó *

*az államháztartás központi alrendszerének
2015. február végi helyzetéről*

2015. március

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

2015 februárjában az államháztartás központi alrendszerének deficitje 256,9 milliárd forintot tett ki, mely jóval alacsonyabb az előző év azonos hónapjának 407,9 milliárd forint összegű hiányánál. A 2005-től kezdődő időszakot áttekintve csupán csak két évben, 2007-ben és 2008-ban volt alacsonyabb a havi hiány.

Szintén kedvezőbb a tavalyinál az első kéthavi hiány, az idei 310,7 milliárd forinthez képest 2014. február végén az államháztartás központi alrendszerének hiánya 483,3 milliárd forint volt.

A tavalyi és az idei február végi egyenlegek eltérő alakulásában egyrészt a főként a gazdaság folyamatos növekedése miatti idei magasabb adóbevételek (általános forgalmi adó, jövedéki adó, személyi jövedelemadó, szociális hozzájárulási adó, illetékbecsülések), másrészt a kedvezőbb kamategyenleg játszott szerepet.

A nagyobb bevételek a magasabb bérkiáramlás miatti befizetésnövekedéseknek, valamint az adófizetési morál javítása érdekében (pl. online-pénztárgépek bekötése) hozott intézkedések sikerének köszönhetőek.

A két év összehasonlítását befolyásolta az a tény is, hogy tavaly február hónapban került sor a helyi önkormányzatok adósságkonszolidációja keretében 68,1 milliárd forint törlesztési célú támogatás kifizetésére.

A 2015. évben is - hasonlóan az elmúlt évekhez - a kiadások és bevételek teljesülésének időben eltérő eloszlása miatt a hiány nagyságának lefutása nem időarányos: az év első felében a kiadások meghaladják a bevételeket.

Központi költségvetés

A központi költségvetés február végi bevételei az előző év azonos időszakához képest 17,0 milliárd forinttal magasabb összegben alakultak, melynek háttérében elsősorban a magasabb adóbevételek állnak.

A központi költségvetés február végi kiadásai mintegy 185 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek, mint az elmúlt év azonos időszakában. Az előző évhez képesti összevetést jelentősen befolyásolja a tavaly február hónapban az önkormányzati adósságok törlesztéséhez nyújtott központi költségvetési támogatás kiutalása. Mindezen felül elmaradtak az előző évtől a költségvetési szervek kiadásai, valamint az egyéb kiadások is.

Kamategyenleg

A kamatkiadások 2015. I-II. hónapjában 203,7 milliárd forintot tettek ki, 84,7 milliárd forinttal kevesebbet, mint az előző év megfelelő időszakában, a kamatbevételek pedig 75,2 milliárd forintos szintet értek el, 55,0 milliárd forinttal többet az előző évinél. A nettó kamatkiadás (128,5 milliárd forint) így összességében 139,7 milliárd forinttal lett kevesebb az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

Társadalombiztosítási alapok

A társadalombiztosítási alapok 2015. február végi 24,8 milliárd forintos szufficitje a Nyugdíjbiztosítási Alap 7,8 milliárd forintos, valamint az Egészségbiztosítási Alap 17,0 milliárd forintos többletéből tevődik össze. 2014. I-II. hónapban az alapok együttes többlete 64,9 milliárd forintot tett ki. A különbség elsősorban kiadási oldalon jelentkezett, az előző évinél magasabb összegben teljesültek többek között a nyugellátásokra, a gyógyító-megelőző ellátásokra, valamint a gyógyszer támogatásra kifizetett összegek.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok 2015. I-II. havi 44,3 milliárd forintos többlete az előző év azonos időszakához képest kedvezőbb lett. Az alapok összes bevételei 0,1 milliárd forinttal, kiadásai 10,6 milliárd forinttal alacsonyabbak voltak. A kiadások közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap kiadásai (passzív kiadások, Startmunkaprogram kiadások, EU-s elő- és társfinanszírozás) teljesültek alacsonyabban az előző év azonos időszakához képest.

Az államháztartás központi alrendszerének február végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	2014. évi előzetes tény (1)	2014. I-II. hó tény (2)	előzetes tény=100 (2/1)	2015. évi törvényi előirányzat (1)	2015. I-II. hó tény (2)	előirányzat= 100 (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-837,1	-582,0	69,5	-826,5	-379,8	46,0
bevétel:	11 800,9	1 481,8	12,6	10 890,7	1 498,8	13,8
kiadás:	12 638,0	2 063,8	16,3	11 717,2	1 878,6	16,0
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	5,7	33,8	-	-50,9	44,3	-
bevétel:	471,9	80,3	17,0	486,7	80,2	16,5
kiadás:	466,2	46,5	10,0	537,6	35,9	6,7
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	5,7	64,9	-	0,0	24,8	-
bevétel:	5 031,6	850,9	16,9	4 935,4	836,8	17,0
kiadás:	5 025,9	786,0	15,6	4 935,4	812,0	16,5
EGYENLEG ÖSSZESEN	-825,7	-483,3	58,5	-877,4	-310,7	35,4
bevétel:	17 304,4	2 413,0	13,9	16 312,8	2 415,8	14,8
kiadás:	18 130,1	2 896,3	16,0	17 190,2	2 726,5	15,9

I.

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK
FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

1. A **társasági adóból** a központi költségvetésben az év első két hónapjában 54,5 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az előző év azonos időszaka értékétől 0,6 milliárd forinttal (1,1%-kal) maradt el. A befizetések 0,3%-kal, míg a kiutalások 15,9%-kal magasabban alakultak az előző évinél.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen a központi költségvetésben február végéig 0,6 milliárd forint bevétel realizálódott, amely teljesítés 0,4 milliárd forinttal maradt el a 2014. év azonos időszakában befolyt bevételtől.

A **cégautóadóból** február végéig 7,5 milliárd forint bevétel teljesült, mely közel megegyezik a 2014. év azonos időszakának értékével.

Az **energiaellátók jövedelemadója** címén az év első két hónapjában a központi költségvetésben 7,8 milliárd forint bevétel keletkezett, amely teljesítés mintegy 7 milliárd forinttal magasabb a 2014. év azonos időszakának bevételénél. A növekedés háttérében törvényváltozás hatása (adóelőleg-fizetési kötelezettség előírása) áll.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** az év I-II. hónapjában 2,6 milliárd forint bevétel teljesült. E bevétel 10,3%-kal maradt el a 2014. év azonos időszakának értékétől, melynek háttérében az eva hatálya alá tartozó adózók számának csökkenése áll.

Az **energiaadóból** 3,9 milliárd forint bevétele származott a központi költségvetésnek az év első két hónapjában, amely az előző év azonos időszakának értékét 1,1 milliárd forinttal haladta meg. Ennek háttérében a befizetések növekedése és a kiutalások csökkenése áll.

A **környezetterhelési díj** mérlegsoron – a jóváírások és terhelések egyenlegeként – az I-II. havi adatok alapján 16,9 millió forint bevétel keletkezett, amely az előző év azonos időszakának az értékétől 105,1 millió forinttal maradt el.

Bányajáradék címén február végéig 7,1 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek. A 2014. évi adatokhoz képest 5,7 milliárd forinttal volt alacsonyabb a befizetés, melynek háttérében a Brent kőolaj árának jelentős csökkenése áll.

A **játékadóból** az év első két hónapjában 6,3 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek, amely 1,0 milliárd forinttal magasabb a 2014. év azonos időszakának befizetésénél.

Az **egyéb befizetések** mérlegsoron február végéig 3,1 milliárd forint volt a bevétel, ami az egy évvel korábbi, 6,3 milliárd forint összegű bevételtől

3,2 milliárd forinttal maradt el. Ezen a mérleg soron a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által beszedett bírság- és pótlékbevételek szerepelnek.

Az **egyéb központosított bevételekből** február végéig összesen 51,9 milliárd forint bevétel teljesült, amely az éves előirányzat 13,8%-át teszi ki. E bevételek között jelennek meg elektronikus útdíjból származó bevételek, a hulladéklerakási járulékok, a karkedvezmény-biztosítási járulékból származó bevételek, a rehabilitációs hozzájárulásból, a környezetvédelmi termékdíjakból, valamint a különféle bírságokból származó bevételek is. Ezen belül a legnagyobb tételt az elektronikus útdíj 19,7 milliárd forintot kitevő összege képviseli.

A **pénzügyi szervezetek különadója** soron február végéig a központi költségvetésnek 2,0 millió forint bevétele származott, bár az év első két hónapjában nincs különadó-fizetési kötelezettség. Ez az összeg 135,2 millió forinttal magasabb a 2014. év azonos időszakának bevételénél.

A szintén 2010-ben bevezetett **egyres ágazatokat terhelő különadóból** 2015. I-II. hónapjában 4,7 millió forint kiutalás történt. 2013. január 1-jétől az adónem megszűnt, de az áthúzódó pénzforgalmi hatás miatt még jelentkezett visszautalás.

A **kisadózók tételes adója** mérleg soron február végéig 9,3 milliárd forint bevétel teljesült, ami az egy évvel korábbi, 6,8 milliárd forint összegű bevételt 2,5 milliárd forinttal haladja meg. Az eltérés fő oka, hogy a bázishoz képest mintegy 25 ezer fővel (31%-kal) emelkedett a kisadózók tételes adóját választó adóalanyok száma.

A **kisvállalati adó** jogcímen az év első két hónapjában 1,9 milliárd forint bevétel realizálódott, mely az előző év azonos időszakától 0,8 milliárd forinttal maradt el. Az elmaradás hátterében az áll, hogy 2015. január 1-től megszűnt a kisvállalati adózók havi előlegfizetési kötelezettsége, az adónem hatálya alá tartozó cégeknek egységesen negyedévente kell előlegkötelezettséget teljesíteniük.

A **közműadó** mérleg soron február végéig 0,8 milliárd forint bevétel teljesült, az első befizetési kötelezettség márciusban keletkezik.

A **reklámadó** mérleg soron február végéig 0,9 milliárd forint bevétel teljesült, az első befizetési kötelezettség júliusban keletkezik. Ez az adónem 2014. augusztus 15-től hatályos, az első befizetési kötelezettség 2014 augusztusában keletkezett.

2. Az év első két hónapjában az **általános forgalmi adóból** 454,6 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételt 26,1 milliárd forinttal haladta meg. A befizetések 7,6%-kal, míg a kiutalások 9,3%-kal magasabban alakultak az előző évinél. A belföldi befizetések növekedése jellemzően a kereskedelmi szektorhoz, az építőiparhoz, valamint a villamosenergia-, gáz-, gőzellátás szektorokhoz köthető. A kiutalások növekedésének hátterében elsősorban az elmúlt év végi befizetések növekedése áll, melynek következtében a magasabb befizetéseket magasabb kiutalások kísérték.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első két hónapjában 135,2 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 10,3 milliárd forinttal, 8,2%-kal magasabb. Az üzemanyagok esetében 77,3 milliárd forint jövedékiadó-bevétel keletkezett, amely 8,7 milliárd forinttal magasabb a bázisidőszaki bevételnél. A befizetések növekedését a gázolaj-, valamint a benzinforgalom bázisévhez mért növekedése magyarázza. A dohánygyártmányok jövedéki adója (42,9 milliárd forint) 1,0 milliárd forinttal volt alacsonyabb a tavalyi év bevételénél. Az alacsonyabb teljesülés háttérében a kedvezőtlenebb dohánytermékek utáni adójegy-elviteli adatok állnak. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél 15,0 milliárd forint összegű teljesítés történt, amely 2,6 milliárd forinttal több a bázisidőszaki összegnél. A növekedés háttérében a népegészségügyi termékadó alkoholtermékekre történő kiterjesztését megelőző elmúlt év végi készletezés januári bevételekre gyakorolt pozitív hatása áll.

A **regisztrációs adóból** az év első két hónapjában 3,0 milliárd forintos bevétele keletkezett a költségvetésnek, mely 0,2 milliárd forinttal magasabb a tavalyi év azonos időszakához képest. A növekedés háttérében elsősorban a használt, másodsorban az új gépjárművek forgalomba helyezésének növekedése áll.

A **távközlési adóból** február végéig 9,2 milliárd forint bevétel származott a költségvetésnek, mely bevétel csaknem megegyezik az egy évvel korábbi összeggel.

A **pénzügyi tranzakciós illeték** mérlegsoron a költségvetésnek az év első két hónapjában 45,9 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az előző év azonos időszakától 6,2 milliárd forinttal maradt el. Az alacsonyabb teljesülés háttérében az áll, hogy idén január elsejétől megszűnt az ÁKK Zrt. tranzakciós illetékfizetési kötelezettsége, melyet részben kompenzált a pénzforgalmi szolgáltatók magasabb befizetése.

A **biztosítási adóból** február végéig 6,3 milliárd forint bevétel keletkezett, mely bevétel csaknem megegyezik az egy évvel korábbi összeggel.

3. A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétel az év I-II. hónapjában 303,4 milliárd forint volt, amely a 306,8 milliárd forintos bruttó befizetés és a 3,4 milliárd forintos kiutalás egyenlegeként képződött. Ez a bevétel 15,9 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések 15,8 milliárd forinttal (5,4%-kal) nőttek, míg a kiutalások 0,1 milliárd forinttal (2,9%-kal) csökkentek. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bérkiáramlás miatti befizetésnövekedés.

Az **illetékbecfizetések** – a 2014. év első kéthavi bevételéhez viszonyítva 12%-kal, 2,1 milliárd forinttal magasabb – összege 19,6 milliárd forintot tett ki. A nagyobb teljesülés háttérében az előző év azonos időszakához viszonyított magasabb összegű befizetések állnak.

A **gépjárműadóból** február végéig 1,3 milliárd forint bevétel keletkezett a központi költségvetésnek. Az önkormányzati feladatok és azok ellátását biztosító

források szabályozásának 2013. évi változása eredményeként az önkormányzatok által beszedett gépjárműadó 60%-át átutalják a központi költségvetésbe.

4. 2015. január-február hónapban a **központi költségvetési szervek bevételei** összesen 209,5 milliárd forintot tettek ki, mely 8,7%-kal alacsonyabb a 2014. január-február havi bevételeknél (229,4 milliárd forint). Az intézmények érintett időszaki bevételei közül az alábbi tételek emelhetők ki: 125,2 milliárd forintot az államháztartáson belülről jövő működési célú támogatások, 9,0 milliárd forintot az államháztartáson belülről jövő felhalmozási célú támogatások, 8,9 milliárd forintot a közhatalmi, 27,4 milliárd forintot a működési bevételek tettek ki.
5. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevétele** 2015. január-február hónapban 18,0 milliárd forint volt, ami 4,5 milliárd forinttal magasabb az előző év azonos időszakához képest (2014-ben 13,5 milliárd forint).
6. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei** között az **EU támogatás** a 2015. év első két hónapjában 32,3 milliárd forint volt, amely 78,1 milliárd forinttal maradt el a 2014. év azonos időszakának teljesülésétől. A Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (a továbbiakban: NSRK) operatív programjainál 28,5 milliárd forint bevétel keletkezett.
7. A **központi költségvetési szervektől származó befizetések** összege 2015. január-február hónapban 0,6 milliárd forint volt, amely 0,2 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos időszakának befizetéseéhez képest. Ebben az évben 0,3 milliárd forint a 2015. évi költségvetési törvény 9. § (8) bekezdésében a központi költségvetési szervek részére előírt – a Munkahelyvédelmi Akcióval összefüggésben a szociális hozzájárulásiadó-változásból eredő kiadási megtakarítás – befizetési kötelezettségének teljesítése. Az első két hónapban 0,3 milliárd forintot tett ki a költségvetési törvény 9. §-ában a kizárólag saját bevételből gazdálkodó intézmények részére tételesen előírt befizetési kötelezettség teljesítése.
8. A **helyi önkormányzatok befizetései** címen 2015. február végéig a teljesítés 2,9 milliárd forint volt. Ez a sor tartalmazza a tárgyévet megelőző évi önkormányzati elszámolások alapján, a kincstári felülvizsgálat, illetve az ÁSZ ellenőrzése során megállapított, jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeit, valamint ezek igénybevételi, kiegészítő és késedelmi kamatát, a Munkahelyvédelmi Akcióval összefüggő befizetéseket, továbbá a köznevelési intézmények működtetésével kapcsolatos önkormányzati befizetéseket.
9. Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** első kéthavi összege 7,6 milliárd forint volt, amelynek több mint 60%-át (4,7 milliárd forint) az értékesítési bevételek adták. Ezen belül a legnagyobb összeg az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek értékesítési bevétele volt (3,3 milliárd forint), a további összegek ingatlanértékesítésből származnak. A hasznosítási bevételek meghatározó tételét az 1,2 milliárd forintos szerencsejáték koncessziós befizetés jelentette. 2015 első kéthavi bevétele 0,6 milliárd forinttal magasabb a tavalyinál, a többlet az ingatlanértékesítésekre vezethető vissza.

10. A költségvetés **kamatbevételei** 2015. I-II. hónapjában 75,2 milliárd forintot tettek ki. A forintban fennálló követelések 75,1 milliárd forint összegű kamatbevételt eredményeztek a költségvetésben. Ebből az MNB a Kincstári Egységes Számla (KESZ) után 42,2 millió forintot fizetett. A devizában fennálló követelések után 68,5 millió forint bevétel származott 2015. I-II. hónapjában. A tárgyidőszaki bevételek összege magasabb (55,0 milliárd forinttal) az előző év azonos időszakához viszonyítva, ami alapvetően két tényezőre vezethető vissza: a forintban fennálló követelések kamatbevétele 56,0 milliárd forinttal magasabb, a devizában fennálló követelések kamatbevétele 1,0 milliárd forinttal alacsonyabb lett a tavalyinál.
11. Az **egyéb bevételek** összege február végéig 8,2 milliárd forintot tett ki, mely már most elérte az éves előirányzat 91,7%-át. Az időarányost jelentősen meghaladó teljesülés fő oka, hogy az előző évi – elsősorban kötelezettségvállalással nem terhelt – maradványok átcsoportosításának (1033/2015. (I. 30.) Korm. határozat) technikai lebonyolításával kapcsolatban pótelőirányzat ellensúlyozása címen 6,1 milliárd forint került elszámolásra az egyéb bevételek között.
12. Az **egyéb uniós bevételeken** belül a behajtott vámbevételek és cukorágazati hozzájárulások Magyarországot illető 25%-aként 2,1 milliárd forint realizálódott, az uniós támogatások utólagos megtérüléseként 5,6 milliárd forint folyt be a központi költségvetésbe.

B.

A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások az év első két hónapjában 27,2 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 7,9%-kal haladja meg az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. Az eltérés döntően az Eximbank Zrt. részére folyósított magasabb kamatkiegyenlítési támogatásra vezethető vissza, amely az Eximbank Zrt. támogatási programja kibővült termékköréhez kapcsolódóan megnövekedett kifizetési igénnyel magyarázható.
2. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 136. § (4) bekezdése értelmében a magyar állam évente közszolgálati hozzájárulást fizet a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások vételére alkalmas készüléket használó háztartások számát alapul véve. Az állam a közszolgálati hozzájárulást tizenkét egyenlő részletben előre, minden hónap harmadik napjáig fizeti meg a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap pénzforgalmi számlájára. Ennek értelmében a **közszolgálati műsorszolgáltatás támogatása** címről az év I-II. hónapjában 11,6 milliárd forint kifizetés történt.
3. A **szociálpolitikai menetdíj-támogatásra** fordított kiadások az év első két hónapjában 15,5 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 8,3%-kal maradt el az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékétől. Az eltérés az alacsonyabb mértékű közlekedési szolgáltatói igénylésekre vezethető vissza.
4. A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások 2015 első két hónapjában 19,5 milliárd forintot tettek ki, ami 6%-kal magasabb a 2014. év azonos

időszakához viszonyítva. Az eltérés több tényező együttes hatására vezethető vissza, egyrészt az árfolyam és a referenciahozamok, másrészt az egyes konstrukciót igénybe vevők létszámának változására.

5. **A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A családi támogatásokra 2015. I-II. hónapjában összesen 70,1 milliárd forintot fordítottak, amely a 2014. évi február végi kiadásoktól mintegy 2%-kal maradt el. Ebből családi pótlékra 55,0 milliárd forintot folyósítottak, amely 1,4 milliárd forinttal volt kevesebb az előző év azonos időszakában kifizetett összegnél. A gyermekgondozási segélyre fordított összegek (10,4 milliárd forint) viszont 0,6 milliárd forinttal meghaladták a tavalyi év azonos időszakában teljesített kifizetéseket. A korhatár alatti ellátásokra 2015. I-II. hónapjában a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapból 25,6 milliárd forintot fordítottak, amely 4,2 milliárd forinttal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában kifizetett összegek. Ebből korhatár előtti ellátásra és balettművészeti életjáradékra 11,8 milliárd forintot fordítottak, a szolgálati járandóságra kifizetett összegek pedig megközelítették a 13,8 milliárd forintot. A csökkenés döntő részben a korhatár előtti ellátásoknál következett be, tekintettel arra, hogy az érintettek időközben betöltötték a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt, így teljes jogú öregségi nyugdíjra lettek jogosultak. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra 2015. I-II. hónapjában kifizetett összegek (14,9 milliárd forint) közel másfélszeresét tették ki az egy évvel korábbi kiadásoknak. E kiadások között jelenik meg idén januártól a járási szociális feladatok ellátása, amely az ápolási díjra és az időskorúak járadékára biztosít fedezetet. Erre az év első két hónapjában 4,7 milliárd forintot fordítottak. 2015. I-II. hónapjában a fogyatékosági támogatásra és a vakok személyi járadékára 5,6 milliárd forintot, a politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítésekre pedig 2,4 milliárd forintot fordítottak. A különféle jogcímen adott térítések 2015. I-II. hónapjában 4,2 milliárd forintot tettek ki, amelyek a tavalyi évi teljesítéstől kismértékben maradtak el. A térítéseken belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel a közgyógyellátásra fordított 3,1 milliárd forint volt.
6. **A költségvetési szervek kiadásai** 2015. január-február hónapban 606,3 milliárd forintot tettek ki, amely 3,7%-kal elmaradt az előző év azonos időszakában teljesült kiadásoktól (629,6 milliárd forint). Az intézmények I-II. havi teljesítéséből 377,2 milliárd forint a személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra, valamint a munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg. Ezen időszakban dologi kiadásokra 180,8 milliárd forintot, beruházásokra pedig 23,5 milliárd forintot fordítottak.
7. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak** 2015. évi első kéthavi teljesítése 185,1 milliárd forintot tett ki, amely 7,8%-kal magasabb, mint az előző év hasonló időszakában keletkezett összeg (a 2014. évben 171,7 milliárd forint). Ezen időszak teljesítéséből az alábbi nagyobb tételek emelhetők ki: 47,4 milliárd forint kifizetés normatív finanszírozásra (közoktatási célú humán szolgáltatás és

működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcsstanoktatás és tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések), 17,1 milliárd forint kiutalás az „Autópálya rendelkezésre állási díj” törvénysorról, 15,1 milliárd forint kifizetés a szociális célú humán szolgáltatások támogatására, 11,7 milliárd forint kifizetés az FM „Folyó kiadások és jövedelemtámogatások” törvénysorról, 9,9 milliárd forint utalás az Uniós fejlesztések fejezet „Állami költségvetési kedvezményezették sajtóterő támogatása” törvénysorról az Uniós fejlesztések fejezet egyes operatív programok (7,6 milliárd forint) és az EMMI „Egészségügyi ellátási és fejlesztési feladatok” törvénysor (2,3 milliárd forint) részére, 8,8 milliárd forint az egyházak részére felajánlott szja 1%-a összegének kiutalása, mintegy 8 milliárd forint a kormányhatározatok alapján történt maradványutalások összege, 6,7 milliárd forint a nemzetközi tagdíj és Európai Unió befizetés a Külgazdasági és Külügyminisztériumnál, továbbá 5,4 milliárd forint kifizetés az NFM „Közúthálózat fenntartás és működtetés” törvényi sorról.

8. Az év első két hónapjában a **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásaiból** a kedvezményezették részére összesen 302,6 milliárd forint összegű kifizetés történt, amely 26,3 milliárd forinttal haladta meg a 2014. évi azonos időszak kifizetését. Az uniós kiadási előirányzatokon belül az NSRK sorai 261,1 milliárd forintban teljesültek. Az operatív programok közül a Közlekedés Operatív Program (108,4 milliárd forint) teljesített a legnagyobb összegben. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program sorain a 2015. év első két hónapjában 32,2 milliárd forint összegben teljesült a kiadás, amely 2,0 milliárd forinttal maradt el a 2014. évi azonos időszak kifizetésétől.
9. **Az elkülönített állami pénzalapok támogatása címen** az I-II. havi adatok alapján együttesen 25,4 milliárd forint került átutalásra a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap, a Bethlen Gábor Alap, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, valamint a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap részére.
10. A **Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz** törvényi előirányzat idén is az Egészségbiztosítási Alap különféle jellegű költségvetési támogatásaiból tevődik össze. E célra 2015. február végéig összesen 96,2 milliárd forintot fordítottak, szemben az előző év azonos időszaka 152,9 milliárd forintos kifizetésével. Idén az I-II. hónapban az Egészségbiztosítási Alap járulék címen átadott pénzeszközként 62,4 milliárd forint támogatásban részesült, amely 0,6 milliárd forinttal haladta meg a tavalyi év azonos időszakában juttatott összeget. Ez a támogatás a biztosítási jogviszonyból származó jövedelemmel nem rendelkező személyek (nyugellátásban részesülők, kiskorúak, felsőfokú tanulmányokat folytatók stb.) után fizetett egészségügyi szolgáltatási járulék forrásául szolgál. Az alap a rokkantsági, rehabilitációs ellátások részbeni fedezetére idén február végéig 28,8 milliárd forint támogatásban részesült, szemben az előző év azonos időszaka 57,5 milliárd forintos költségvetési hozzájárulásával. (2014-ben még a rokkantsági, rehabilitációs ellátásokat teljes összegükkel támogatta a költségvetés.) 2015. január-február hónapban az alap kiadásainak támogatására szolgáló pénzeszközátadás 5,0 milliárd forintot tett ki,

lényegesen elmaradva a tavalyi évi első kéthavi 18,3 milliárd forintos összegtől. (A támogatások fentebb jelzett alakulásában az is szerepet játszott, hogy 2014-ben a Munkahelyvédelmi Akcióval összefüggésben is támogatta az alapot a költségvetés.)

11. A **helyi önkormányzatok támogatása** 2015. február végéig összesen 120,9 milliárd forintban teljesült, amely 0,2 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos időszakához viszonyítva. A helyi önkormányzatok 2015. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 649,3 milliárd forint állami támogatást biztosít, amely a 2014. évi támogatástól 66,6 milliárd forinttal marad el (ennek döntő részét a segélyezési ellátások járási hivatalokhoz történő áttelepítése okozza). A február végi jelentősebb tételek a következők:

- a helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása címről 117,3 milliárd forint, ezen belül:
 - = a helyi önkormányzatok működésének általános támogatása alcímen 30,9 milliárd forint,
 - = a települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatására 30,3 milliárd forint,
 - = a települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatására 47,7 milliárd forint,
 - = a települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatására 8,4 milliárd forint;
- a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatására 2,4 milliárd forint, ezen belül:
 - = a működési célú költségvetési támogatás 0,1 milliárd forint,
 - = a felhalmozási célú költségvetési támogatás 1,8 milliárd forint,
 - = az önkormányzati fejezeti tartalék 0,2 milliárd forint,
 - = a vis maior támogatás címről 0,3 milliárd forint;
- a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2015. évi kompenzációjára 1,2 milliárd forint

kifizetés történt.

12. A **támogatás az önkormányzati adósságok törlesztéséhez** kiadási tételről a 2015. év első két hónapjában nem történt kifizetés.

13. A **kamatkiadásokra** 2015. I-II. hónapjában 203,7 milliárd forintot fordított a költségvetés. A forintban fennálló adósság 147,2 milliárd forint összegű kamatterhének döntő részét az államkötvények után fizetendő 127,9 milliárd forintos és a kincstárjegyek után fizetendő 17,9 milliárd forintos terhek jelentették. A kamatkiadások további része kötődött a devizában fennálló adóssághoz, 56,5 milliárd forinttal terhelve 2015. I-II. hónapjában a költségvetést. Ennek nagyobb része a devizakötvények kamatához kapcsolódik (55,9 milliárd forint). A devizahitelek kamata 0,6 milliárd forintot tett ki. A kamatkiadások az előző év azonos időszakához viszonyítva jelentősen csökkentek.

14. A **társadalmi önszerveződések támogatása** kiadási tétel magában foglalja a pártok és pártalapítványok működésének támogatására szolgáló összegeket. A mérlegsorról az év I-II. hónapjában 955,5 millió forint kifizetés történt.
15. A **kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron február végéig 690,8 millió forint kiadás teljesült, ami az éves előirányzat 16,6%-át tette ki. Ezen belül pénzbeli kárpótlásra 262,2 millió forintot, az 1947-es párizsi békeszerződésből eredő kárpótlásra 417,6 millió forintot, mindezek folyósítási költségeire pedig 11,0 millió forintot fizettek ki.
16. Az **állam által vállalt kezesség érvényesítése** 2015. február végéig 1,7 milliárd forint kiadást jelentett, melyből 1,3 milliárd forint volt a kkv-szektor és az agrárszektor finanszírozását segítő állami viszontgaranciák kiadása, amely nagyrészt a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezési ügyleteihez vállalt viszontgaranciák teljesítéséből származott. A további kifizetések az ún. lakáskezességekhez kötődő kezességek érvényesítéséből adódtak. A 2015. évi adatok lényegesen kedvezőbb képet mutatnak az egy évvel korábbi időszakhoz (2,6 milliárd forint) képest. Összetétele ugyanakkor az egy évvel korábbi adatokhoz hasonló, továbbra is a kkv-szektorhoz és a lakáskezességekhez köthető a beváltások döntő része.
17. Az **egyéb kiadások** összege február végéig 14,9 milliárd forint volt, amely az éves előirányzat 21,3%-át tette ki. Ez több mint 9 milliárd forinttal marad el a tavalyi év azonos időszakától, melynek fő oka, hogy idén január elsejétől megszűnt az ÁKK Zrt. tranzakciós illetékfizetési kötelezettsége. Az egyéb kiadásokon belül a nemzetközi elszámolások kiadásaiként február végéig - hasonlóan a tavalyi év február végi kifizetéseihez - 0,4 milliárd forintot fizetett a költségvetés nagyrészt a Nemzetközi Fejlesztési Társulás (IDA) részére alaptőke-hozzájárulás címén.
18. A **hozzájárulás az EU költségvetéséhez** mérlegsoron az év első két hónapjában teljesített kiadás 89,5 milliárd forint volt.
19. Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** első kéthavi összege 41,8 milliárd forint volt, amelynek meghatározó tételeit cégalapítások, illetve tőkeemelés adták (együttesen 32,0 milliárd forint). További nagyobb összegű tételeket jelentettek az állami tulajdonú társaságoknak nyújtott támogatások. Az ez évi kiadások 29,2 milliárd forinttal haladták meg az egy évvel korábbi, amely az említett kiemelt tételek következménye.

II.

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

1. Az egyenleg alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok I-II. havi 44,3 milliárd forintos többlete a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap 5,5 milliárd forintos, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 23,4 milliárd forintos, a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapja 4,7 milliárd forintos, a Bethlen Gábor Alap 0,1 milliárd forintos, a Központi

Nukleáris Pénzügyi Alap 9,2 milliárd forintos, a Nemzeti Kulturális Alap 1,4 milliárd forintos többletéből alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok I-II. havi egyenlege az előző év azonos időszakához képest kedvezőbb lett.

2. A bevételek alakulása

Az alapok összes bevételei mindössze 0,1 milliárd forinttal alakultak alacsonyabban az előző év azonos időszakához képest.

3. A kiadások alakulása

Az alapok összes kiadásai 10,6 milliárd forinttal alacsonyabban teljesültek az előző év azonos időszakához képest. A kiadások közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap kiadásai (passzív kiadások, Start-munkaprogram kiadások, EU-s elő- és társfinanszírozás) teljesültek kisebb összegben az előző év első két hónapjához képest.

III.

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK GAZDÁLKODÁSA

NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Az alap költségvetésének egyenlege az év első két hónapjában kedvező képet mutatott, a szufficit 7,8 milliárd forint. E többletet részben az egyenletes évközi eloszlásnak megfelelő 16,7%-os arányt meghaladó összes bevétel, illetve az időarányosnál kismértékben alacsonyabb nyugellátási kiadások indokolják. A megelőző év ugyanezen időszakában 26,7 milliárd forint volt a szufficit.

2. A bevételek alakulása

Február végéig az alap bevételeinek összege 507,9 milliárd forintot tett ki, ami az éves előirányzat 16,8%-a. A bázisnak tekinthető időszakban 520,2 milliárd forint volt a bevétel, a csökkenést az magyarázza, hogy 2015-ben megváltozott a szociális hozzájárulási adó megosztása a társadalombiztosítás két pénzügyi alapja között, a Nyugdíjbiztosítási Alap részesedése 96,3%-ról 85,46%-ra változott.

A bevételek döntő többségét a szociális hozzájárulási adó- és járulékbefizetés biztosítja; az 501,5 milliárd forint az időarányos résszel egyező. A bázisidőszakban ezen a jogcímen 512,1 milliárd forint volt a bevétel (16,6%).

Az egyéb járulékok és hozzájárulások összege 1,7 milliárd forint volt, ami az éves előirányzat 14,1%-a. Egy évvel korábban 2,5 milliárd forint bevétel származott ezen a jogcímen, ami az akkori éves előirányzat 17,6%-át tette ki. Ebbe a körbe tartozik az egyszerűsített foglalkoztatás utáni befizetés (2015. I-II. hónapban 1,6 milliárd forint) is.

A késedelmi pótlék és bírság összege 2,2 milliárd forint volt; a teljesítési arány 18,2%. Az összehasonlított időszakban 1,3 milliárd forint bevétel képződött (11,3%).

3. A kiadások alakulása

Az első két hónapban az alap kiadásai 500,1 milliárd forintot tettek ki, ami az előirányzat 16,5%-a. A bázisidőszakban 493,5 milliárd forint volt a kiadások összege (15,8%).

Az első kéthavi nyugdíjkiadások összege 497,6 milliárd forint volt, az előző évihez képest a növekedés 1,4%, az előirányzat-felhasználási arány 16,5%. A kiadások tartalmazzák a 2014. évi költségvetési törvényben meghatározott és januárban végrehajtott 1,8%-os emelés hatását is.

Működésre 1,5 milliárd forintot használt fel az alapkezelő, ami az előirányzat 13,9%-a, 2014 első két hónapjában 1,8 milliárd forint volt a teljesítés (15,2%).

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

A tárgyalt időszakot az alap költségvetése 17,0 milliárd forint szufficittel zárta. Egy évvel korábban az alap költségvetési pozíciója 38,2 milliárd forint többletet mutatott.

2. A bevételek alakulása

Az alap bevételeinek összege 328,9 milliárd forintot tett ki, ez 1,7 milliárd forinttal maradt el az egy évvel korábbi értéktől.

Szociális hozzájárulási adóból és járulékokból (munkáltató és biztosított egészségbiztosítási járulék) 164,9 milliárd forint bevétel származott, ennek az összes bevételen belüli súlya 50,1%. Az egy évvel korábbi összeghez viszonyított többlet 50,2 milliárd forintot tett ki. 2015. január 1-jétől a szociális hozzájárulási adó – az előző évi 3,7% helyett – 14,54%-a illeti meg az Egészségbiztosítási Alapot.

Az egyéb járulékokból és hozzájárulásokból az első két hónapban 7,9 milliárd forint bevétel keletkezett, amely 0,5 milliárd forinttal haladja meg a bázisidőszak összegét. 2015. január 1-jétől a nem biztosítottak, valamint kiegészítő tevékenységet folytatók egészségügyi szolgáltatási járuléka 6930 forint/fő/hó.

Az egészségügyi hozzájárulásból származó bevétel összege 34,2 milliárd forint, amely 2,9 milliárd forinttal haladja meg az előző év azonos időszakában befolyt összeget.

A bevételek 29,5%-a a költségvetési hozzájárulás, összege 97,1 milliárd forint, amely az előző évben átadott összegnek 63,1%-a. Ezen bevételi csoport meghatározó elemei a következők:

- a járulék címen átvett pénzeszköz 62,4 milliárd forint,
- a rokkantsági, rehabilitációs ellátások részbeni fedezetére átvett pénzeszköz 28,8 milliárd forint,
- a tervezett pénzeszközátvétel 5,0 milliárd forint.

Az egyéb bevételek összege 24,1 milliárd forint, ami 1,6 milliárd forinttal több, mint a bázisidőszakban. Az ide tartozó baleseti adóból 8,9 milliárd forint, a népegészségügyi termékadóból 3,7 milliárd forint bevétel származott. A két adónem tekintetében az első kéthavi teljesítés összességében 1,0 milliárd forinttal haladja meg az egy évvel korábbi

értéket. Ebben a bevételi csoportban szereplő gyógyszergyártói és -forgalmazói befizetések összege 9,3 milliárd forintot tett ki, amely az előző év azonos időszakához képest 0,4 milliárd forinttal több.

3. A kiadások alakulása

A kiadások összege február végén 311,9 milliárd forint volt, amely 19,5 milliárd forinttal haladta meg a 2014. első kéthavi összeget.

Az alap összes kiadásának 30%-át a pénzbeli ellátásokra fordított összeg adta. Ebből a rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra fordított kiadások nagysága 55,2 milliárd forint, amely 1,2 milliárd forinttal maradt el a bázisidőszak értékétől. A pénzbeli ellátások közé tartozó gyermekgondozási díjra 17,5 milliárd forintot, táppénzre 12,2 milliárd forintot fordított az egészségbiztosítás. Az előbbi ellátás 2,3 milliárd forinttal, míg az utóbbi ellátás 1,6 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbi értékeket.

A legnagyobb kiadási előirányzatot képező gyógyító-megelőző ellátásokra kifizetett összeg 150,8 milliárd forint volt, ez 11,8 milliárd forinttal több, mint az egy évvel korábbi időszak értéke. Februártól - januárra visszamenőleg - a területi ellátási kötelezettségű háziorvosi szolgálatok szolgálatonként havi 130 ezer forint fix összegű rezsitámogatásban részesülnek.

Gyógyszertámogatásra 51,1 milliárd forintot költött az egészségbiztosítás, ez 2,6 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának értékét. A gyógyászati segédeszköz támogatásra fordított kiadás 9,1 milliárd forint volt, a bázisidőszakhoz viszonyított többlet 0,2 milliárd forint.

Az alapkezelő működési kiadásai közel 1,6 milliárd forintot tettek ki, amely minimálisan haladja meg bázisidőszak értékét (1,5 milliárd forint).

IV.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

A. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága február végéig közel 1%-kal, 266,4 milliárd forinttal növekedett, amit négy – egymást részben ellensúlyozó – tényező eredményezett. Az első tényező a kedvező piaci helyzetben a nettó forintkibocsátás növekedése 612,0 milliárd forint értékben, ami főként a költségvetés éves hiányát finanszírozza. A második tényező a deviza keresztárfolyamok jelentős változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betétállományokat növelte 288,4 milliárd forint összegben. A harmadik – előbbiekkal ellentétes hatású – tényező a nettó devizalejárat 310,4 milliárd forint értékben. A negyedik – szintén ellentétes hatású – tényező a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, ami miatt az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értéke 323,6 milliárd forinttal csökkent.

Az előzetes adatok szerint február végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbi táblázat szerint alakult:

(Mrd Ft)	2014		2015		Változás	
	záró	%	február	%	Mrd Ft	százalékpont
Forint	14 612,0	61,2	15 224,0	63,0	612,0	1,8
Hitel	623,3	2,6	726,4	3,0	103,1	0,4
Államkötvény	9 989,0	41,8	10 083,2	41,7	94,2	-0,1
Lakossági állampapír	2 411,1	10,1	2 490,6	10,3	79,5	0,2
Diszkontkincstárjegy	1 588,6	6,7	1 923,7	8,0	335,1	1,3
Deviza	8 957,9	37,5	8 324,0	34,5	-633,9	-3,0
Összesen	23 569,9	98,7	23 548,0	97,5	-22,0	-1,2
Egyéb kötelezettségek	311,2	1,3	599,5	2,5	288,4	1,2
Mindösszesen	23 881,1	100,0	24 147,5	100,0	266,4	0,0

A **költségvetés forintadóssága** 612,0 milliárd forinttal nőtt, és 15 224,0 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban egyrészt a 106,7 milliárd forint értékű, nemzetközi fejlesztési intézetektől projektfinanszírozási célú hitellehívás, másrészt az 5,7 milliárd forint értékű, a MÁV-tól történő forinthitel-átvállalás következtében nőtt, a 9,3 milliárd forint törlesztés következtében csökkent, így összességében 103,1 milliárd forinttal növekedett. Így a központi költségvetés forinthitel állománya február végén 614,2 milliárd forint nemzetközi fejlesztési intézet felé és 112,2 milliárd forint belföldi hitelező felé fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 60%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 508,8 milliárd forinttal, 14 497,6 milliárd forintra nőtt február végéig. Mindez a piaci államkötvények állományának 94,2 milliárd forintos, a diszkontkincstárjegyek 335,1 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 79,5 milliárd forintos növekedésének a következménye. A nem piaci államkötvények állománya az időszak során nem változott.

A **lakossági állampapírok**on belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 16,3 milliárd forinttal nőtt, a február végi állomány 1105,3 milliárd forint volt. A féléves kincstárjegy állománya 4,7 milliárd forintos növekedés következtében 33,5 milliárd forintra emelkedett február végére. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek*, valamint az 1 éves *Kincstári Takarékjegy Plusz* együttes állománya összesen 4,4 milliárd forinttal 359,5 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2015. február végén 52,7 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 980,5 milliárd forintot tett ki. A 2013 decemberétől kibocsátott Babakötvényből február végéig 1,5 milliárd forint összegben került sor értékesítésre, így a Babakötvény állománya elérte a 11,8 milliárd forintot. Február végén a lakossági

állampapírok állománya 2490,6 milliárd forintot tett ki, ami 79,5 milliárd forint növekedést jelent 2014. december vége óta.

A *külföldi befektetők állampapír-állománya* februárban 91,5 milliárd forinttal csökkent. A hó végi 5002,7 milliárd forintos állampapír-állomány 129,4 milliárd forinttal volt magasabb a 2014. december végi állománynál. A külföldi állomány 3,2%-a, 161,9 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 96,8%-a, 4840,8 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje február végén 4,87 év volt.

A **központi költségvetés devizaadóssága** február végéig 633,9 milliárd forinttal, 8324,0 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság a belföldi devizakötvény-kibocsátás következtében 49,6 milliárd forinttal nőtt, a devizaadósság törlesztése 360,0 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 323,6 milliárd forinttal csökkent, és bruttó módon számítva a teljes adósság 34,5%-át tette ki február végén.

A teljes adósság 25,8%-át kitevő **devizakötvények** esetében, figyelembe véve a belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény és a Letelepedési kötvény 49,6 milliárd forint összegű értékesítését, a 356,3 milliárd forint értékű devizakötvény-törlesztést és a 249,4 milliárd forintos árfolyamnyereséget, a devizakötvény-adósság 6237,5 milliárd forintot tett ki február végén, amely a 2014. év végéhez képest 556,0 milliárd forint csökkenést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 8,6%-át tették ki február végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 3,7 milliárd forint törlesztés és 74,2 milliárd forint árfolyamnyereség következtében 77,9 milliárd forinttal csökkent, és 2086,4 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swapműveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az ezen jogcímen elhelyezésre kerülő betét azt mutatja, hogy a nem euróban kibocsátott devizakötvények értéke mennyivel növekedett volna az államadósságon belül az eurókötvényekhez képest, ha nem lett volna átváltva arra. A nem euró devizakötvények és az azokra kötött swapok lejáratkor a swapon elért megtakarítást az állam realizálja, mivel a törlesztés az adósság euró értékének megfelelően alakul. Ezt követően a mark-to-market betétnek a lejárt swapra eső részét az állam visszafizeti a partnernek, annak állománya lecsökken a megtakarítás nagyságával. (A februári dollárkötvény lejárat hatására 39,7 milliárd forinttal csökkent a mark-to-market állomány.) Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült

kizárni. 2015 első két hónapjában az egyéb kötelezettségek állománya 288,4 milliárd forinttal nőtt, és február végén 599,5 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A *diszkontkincstárjegyek februári aukcióin* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,3-ről 1,8-re csökkent. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,6-ről 2,2-re mérséklődött.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó februári aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 5 bázisponttal csökkent, és 1,64%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* februári aukcióján a kialakult átlaghozam 1,64% lett, amely 1 bázisponttal magasabb a januári értéknél.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 2 bázisponttal 2,23%-ra csökkent az utolsó januári aukción kialakult átlaghozamhoz viszonyítva, az *5 éves kötvény* utolsó februári aukcióján az átlaghozam 2,72%-ot ért el, ami 10 bázispontos emelkedést jelent a januári aukcióhoz képest, a *10 éves kötvény* 3,24%-os átlaghozama 9 bázisponttal haladja meg az utolsó januári aukción kialakult átlaghozamot.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a 3 hónapos és a 3 éves lejáraton 8-12 bázisponttal csökkent, míg a többi lejáraton 3-13 bázisponttal emelkedett a referenciahozam. A jegybank Monetáris Tanácsa februárban a 2,10%-os jegybanki alapkamat szinten tartása mellett döntött.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 12 bázisponttal 1,58%-ra csökkent, a 6 hónapos hozam 6 bázisponttal 1,60%-ra, a 12 hónapos hozam 3 bázisponttal 1,63%-ra nőtt. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 8 bázisponttal 2,01%-ra csökkent, az 5 éves hozam 9 bázisponttal 2,47%-ra, a 10 éves hozam 12 bázisponttal 2,91%-ra, a 15 éves hozam 13 bázisponttal 3,12%-ra nőtt.

